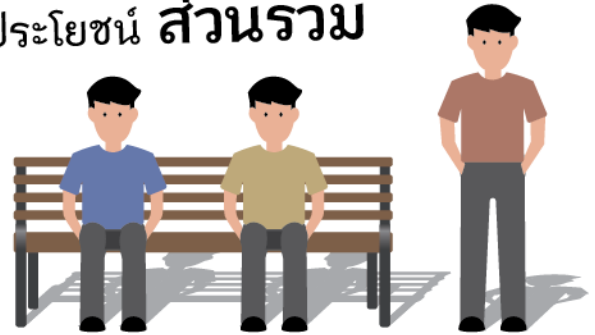
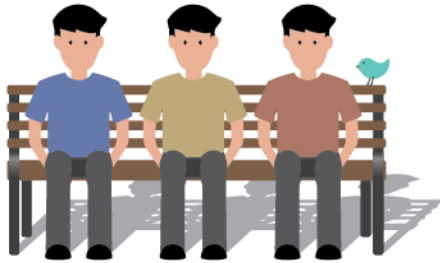

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตน กับผลประโยชน์ ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือ Conflict of Interests : COI ซึ่งมีคำ ในภาษาไทยที่มีความหมายในลักษณะเช่นเดียวกัน คือ คำว่า “ผลประโยชน์ขัดกัน” “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” “ผลประโยชน์ทับซ้อน” และ “ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม”

ความขัดแย้ง (Conflict) หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของบุคคลซึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ในเป้าหมายและสิ่งจูงใจที่มีต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในลักษณะของความไม่ลงรอยกันทางความคิด ความเชื่อ และค่านิยม ส่งผลให้บุคคลไม่สามารถ

ตัดสินใจกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ ซึ่งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมีทั้งความขัดแย้งในเชิงบวกและความขัดแย้งในเชิงลบ โดยความขัดแย้งในเชิงบวกเป็นความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดผลดีต่อ ตนเอง องค์กร สังคม และประเทศชาติ การหาทางออก หรือวิธีการแก้ไขความขัดแย้งในเชิงบวก จะเกิดขึ้นในลักษณะของความสมานฉันท์ ความสามัคคี เกิดเป็นแนวทางหรือองค์ความรู้ใหม่ ส่วนความขัดแย้งในเชิงลบเป็นความขัดแย้งที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งการแสดงออกของการแก้ไขความขัดแย้งในเชิงลบมักสะท้อนออกมาในรูปแบบของการใช้ความรุนแรง การทะเลาะเบาะแว้ง และการแตกความสามัคคี

ผลประโยชน์ส่วนตน (Private Interest) หมายถึง สิ่งใด ๆ ที่เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับ โดยเห็นว่ามีคุณค่าเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง บุคคล หรือ กลุ่มบุคคลที่ตนเองมีปฏิสัมพันธ์ด้วย เช่น สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เพื่อน ผู้ร่วมลงทุน เป็นต้น ซึ่งผลประโยชน์ส่วนตน มี 2 ประเภท คือ

- 1) ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) เป็นรูปแบบของการได้มาซึ่งเงิน ทอง และการเพิ่มพูนหรือรักษาปกป้องสิ่งที่มีอยู่แล้วไม่ให้เกิดการสูญเสียดังกล่าว โดยหมายความรวมถึงสิ่งที่ไม่ได้อยู่ในรูปของตัวเงิน แต่มีมูลค่าตีเป็นราคา หรือสามารถแปรเปลี่ยนเป็นตัวเงินได้ เช่น หุ่น ที่ดิน ของขวัญ ของกำนัล เป็นต้น
- 2) ผลประโยชน์ส่วนตนที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (non-pecuniary) เป็นลักษณะของความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล วัฒนธรรม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งอยู่ในรูปแบบของความเชื่อ ความคิด ค่านิยม ที่มักมีอคติ ความลำเอียงเข้ามาเกี่ยวข้องโดยปราศจากความยั้งคิดถึงความถูกต้องเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล

ผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) หมายถึงสิ่งใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลที่มีคุณค่าต่อสมาชิกหรือประชาชนในสังคมโดยส่วนร่วม

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict Of Interests) หมายถึงสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล ในฐานะพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยการใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองและพวกพ้อง ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา เกิดการตัดสินใจกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ละเมิดต่อหลักกฎหมายและหลักธรรมาภิบาล

รูปแบบการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

- การรับผลประโยชน์ (Accepting benefits) คือ การรับของขวัญ การรับสินบน หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ที่ไม่เหมาะสมและส่งผลกระทบต่อปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าพนักงานของรัฐ ทั้งที่เป็นเงินและไม่ใชเงินในหลากหลายรูปแบบ เช่น การแบ่งหุ้น การให้คูปอง การจัดเลี้ยงอย่างฟุ่มเฟือย รวมถึงการให้ความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เกิดความลำเอียงและไม่เป็นธรรม หรือเป็นไปในทางที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ให้ของขวัญ ตัวอย่าง : เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับแพ็คเกจ ทัวร์ไปเที่ยวต่างประเทศจากผู้ปกครองของนักศึกษา โดยขอให้บุตรของตนมีระดับ คะแนนที่สูงขึ้น เจ้าหน้าที่ก็ให้ความช่วยเหลือ ด้วยการปรับคะแนนให้

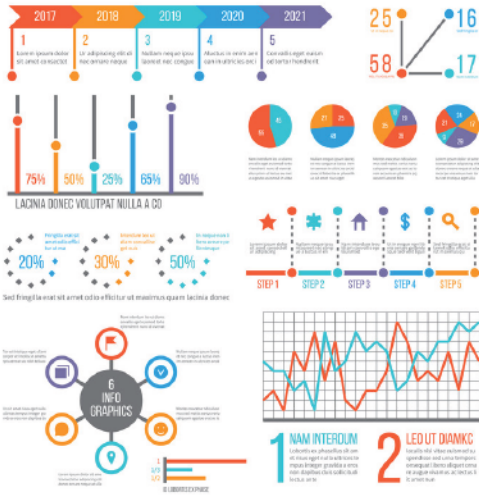
- การหาผลประโยชน์ให้ตนเอง (Self-Dealing) คือ การใช้ตำแหน่งหน้าที่ การงานเพื่อหาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง

ตัวอย่าง : เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็น คณะกรรมการผู้พิจารณาทุนการศึกษา เพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ไม่ถอนตัวจากการเป็น คณะกรรมการและได้พิจารณาให้ บุตรของตนเองเป็นผู้ได้รับทุน

- การทำงานหลังเกษียณ (Post-Employment) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อออกจากหน่วยงานของรัฐหรือภายหลังเกษียณได้ไปทำงาน โดยใช้อิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งเดิมมารับงานหาผลประโยชน์ให้ตน

- การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) คือ การใช้สถานภาพตำแหน่งหน้าที่การงานเข้าไปเป็นที่ปรึกษา กรรมการ หุ้นส่วน หรือเป็นเจ้าของกิจการ ภาคเอกชน เพื่อสร้างค่าน่าเชื่อถือว่าจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานรัฐที่ตนสังกัดอยู่ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการใช้เวลา เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ของรัฐ ในการทำงานพิเศษภายนอกที่ไม่ใช่งานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐ

ตัวอย่าง : เจ้าหน้าที่ของรัฐไปทำงานพิเศษเป็นวิทยากรรับเชิญ ให้กับมหาวิทยาลัยเอกชนโดยใช้ช่วงเวลางานราชการ

- การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) คือ สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับรู้รับทราบข้อมูลภายในหน่วยงาน แล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเอง และพวกพ้อง ตัวอย่าง : เจ้าหน้าที่ของรัฐรับทราบว่าจะมีการก่อสร้างถนนและสร้างอาคารสำนักงาน ของหน่วยงานของรัฐ ก็จะรีบไปดำเนินการซื้อที่ดิน โดยใส่เป็นชื่อคนในครอบครัวเพื่อนำไปเก็งกำไรจากการขายให้กับรัฐ ในราคาที่สูงขึ้น

- การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ชั่วคราวในกิจการที่เป็น ส่วนของตน (Using your employer’s property for private advantage) คือ การนำทรัพย์สินต่างๆ ของหน่วยงานรัฐไปใช้เพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียหายหรือเสียประโยชน์ เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานกลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ราชการ ไปใช้ทำธุระส่วนตัว

ตัวอย่าง : เจ้าหน้าที่ของรัฐ นำรถยนต์ส่วนตัวมาล้างในหน่วยงานของรัฐ

- การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ ทางการเมือง (Pork Barreling) คือ การใช้อิทธิพลทางการเมือง เพื่ออนุมัติโครงการหรือผลตอบแทนในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ เพื่อใช้ เป็นเครื่องมือในการหาเสียงเลือกตั้ง

ที่มา : ชุดความรู้การเฝ้าระวังการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ชุดที่ 3 สำนักงาน ป.ป.ช.